

Parallellsesjon 3

God utdanningsdesign – Hvordan få studentene til å lære

Torbjørn Tvedt, Fagskolen I Hordaland

Fagskolen i Hordaland

Haugeveien 28

Voss

Austevoll

Hjeltnes

Nygård

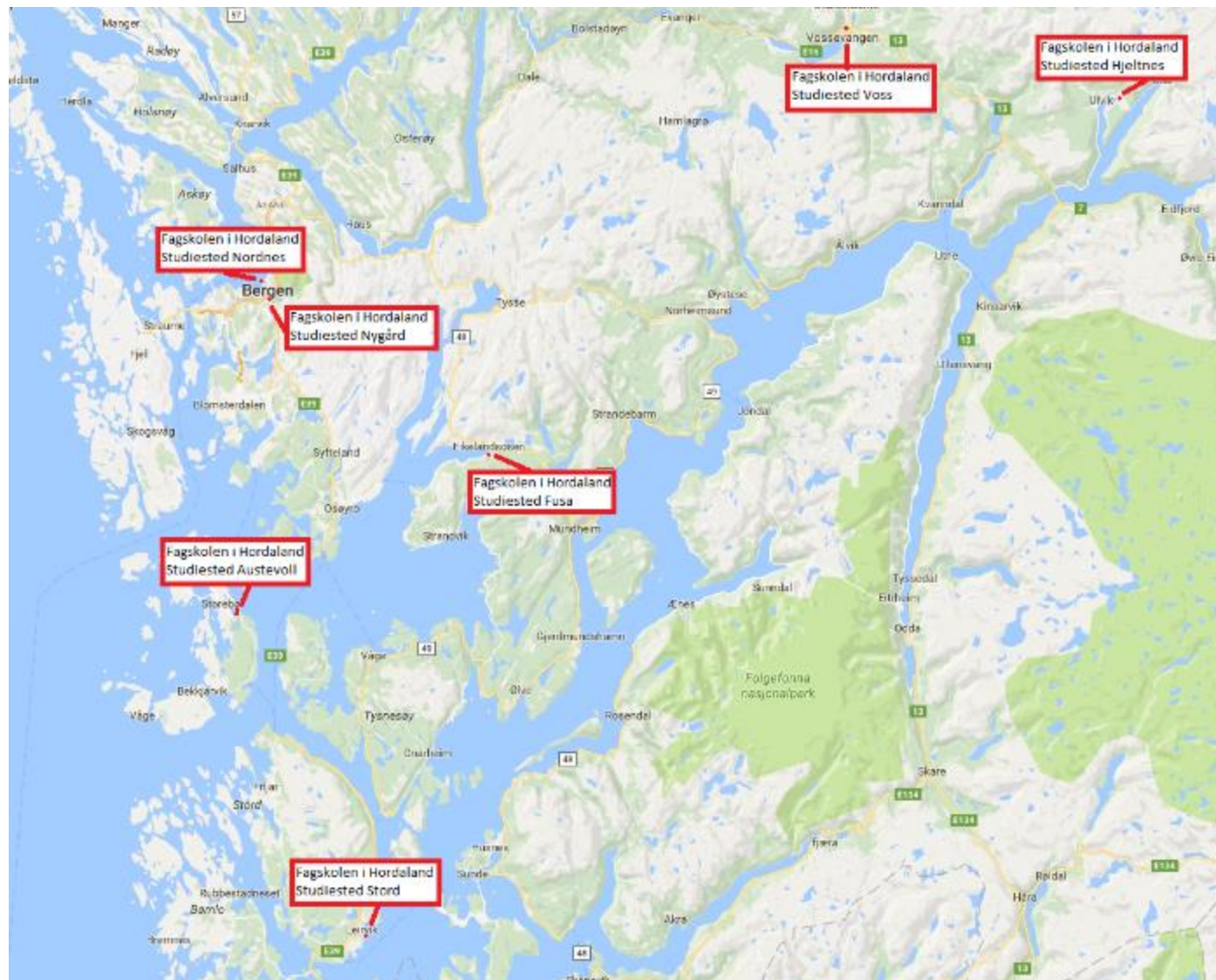

Stord

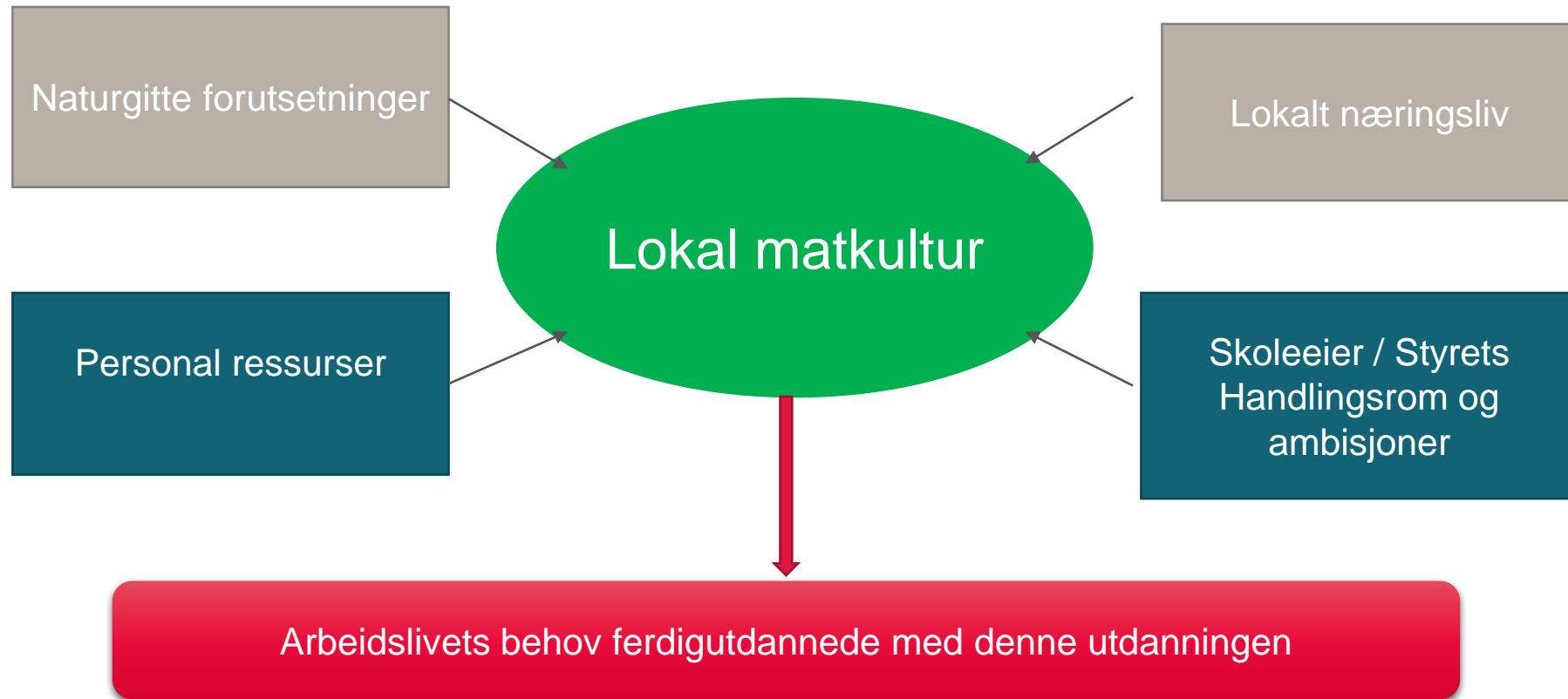

Stuedsteder ved Fagskolen Hordaland – på kartet

God utdanningsdesign

Eksempel på design av en ny fagskoleutdanning: **Lokal matkultur**

Naturgitte forutsetninger

Hordaland består av:

Fjell og Fjorder

Hav og Øyer

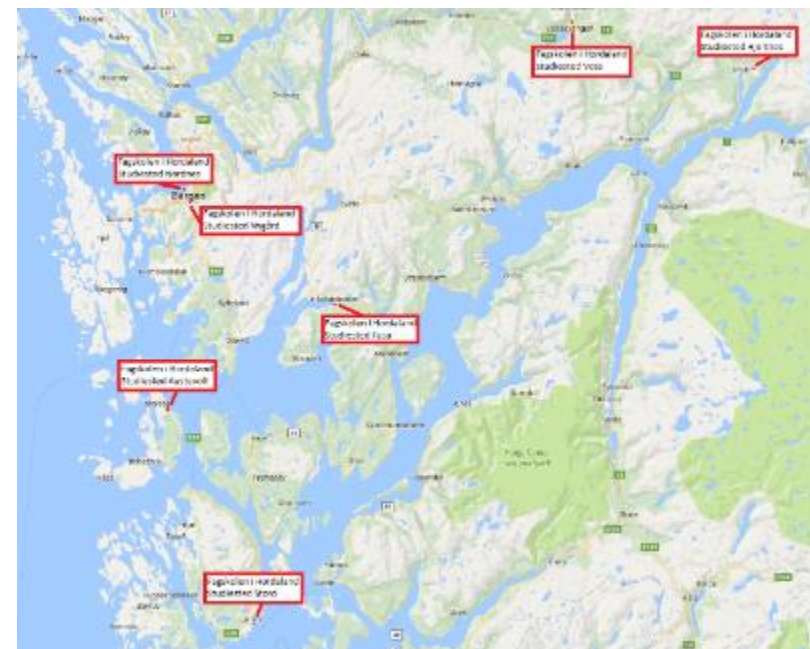
Små lokalsamfunn og Byer

Næringslivet gjenspeiler naturens variasjoner:

Jordbruk ved fjord og fjell

Fiske og havbruk langs kysten og til havs

Utdanningsdesignet må ta hensyn til alle disse forutsetningene

Lokalt næringsliv

Næringslivet som utdanningen skal være tilpasset:

Landbruk med mye spesialisert produksjon: gardsmat – gardsdrikke

Akvakultur: Laks – ørret – torsk – skalldyr

Fiske: Lokalt fiske og havfiske

Hotell og restaurant: serveringssteder med kortreist mat og store restauranter

Samarbeid utdanningsinstitusjon og lokalt næringsliv

Samarbeidsavtaler

Praksisplasser

Veiledere for studenter i praksis

Opplæringsprogram for veiledere fra bedrift

Skoleeier / Styrets Handlingsrom og ambisjoner

Handlingsrom:

Økonomi

- Bevilgninger fra staten

- Bruke midler ut over den statlige rammen

Skolebygg

- Funksjonelle bygg – godt vedlikehold - nybygg

Ambisjoner

- Skoleeiers vilje til å satse på fagskoleutdanning

- Politiske ambisjoner realisert ved å prioritere fagskoleutdanninger

Personal ressurser

Pedagogisk personale

Kvalifiserte og engasjerte lærere og veiledere

God skoleledelse

Kvalifiserte praksisveiledere

Pedagogiske verktøy

Gode undervisningsrom og øvingsrom

Gode IKT - løsninger

Arbeidslivets behov for ferdigutdannede med denne utdanningen

- ❖ Markedsundersøkelser som del av designprosessen
- ❖ Omfang av utdanningen
- ❖ Gjennomføringsmodeller
- ❖ Samarbeid med bransjer gjennom hele utdanningen

Behovet for utdanningen er tilstede – Mål for studiet

Mål og dekkende navn på utdanningen

Lokal matkultur

Omfang og læringsutbyttebeskrivelser for utdanningen

Emnesammensetning og emneomfang for utdanningen

Læringsutbyttebeskrivelser på emnenivå

Gjennomføringsmodeller

Mål for studiet

Studiet Lokal matkultur skal gje studentane praktiske og teoretiske kunnskapar om alle ledd i verdikjeda, frå produksjon av råvarer fram til det ferdige måltid. Studiet består av teori og praktisk deltakande arbeid, der studentane får innsikt i kjemi, biologi, ernæring, økonomi, leiing, marknadsføring, bedriftsetablering, entreprenørskap, mattryggleik, regelverk, produksjon og foredling av råvarer fram til ferdig produkt. I tillegg vil studentane få innsikt i matkultur, smakslære og kommunikasjon kring mat. Studentane vil kunne formidle ei god matoppleving basert på deira kunnskap om råvarer, matkvalitet og mathistorie.

Læringsutbyttebeskrivelse for studiet

- **Kunnskapar**

- *Kandidaten:*

- har kunnskap om produksjon og fangst av råvarer til mat og foredlingsprosessar fram til ferdige næringsmiddelprodukt
- har kunnskap og forståing for smak og matkvalitet, og metodar som kan nyttast for å vurdere kvaliteten på ulike næringsmiddelprodukt
- har fagrelevant kunnskap innan ernæring, kjemi, biologi, fysikk/matematikk
- har kunnskap om matkultur og mathistorie i Norge og Norden, samt kjennskap til matkultur i andre land
- har kunnskap om fagterminologi, formidling og presentasjon av mat, matkultur og næringsmiddelprodukt
- har kunnskap om matbransjen, kan vurdere eige arbeid og arbeida etter gjeldande regelverk knytt til næringsmiddelproduksjon, foredling og servering
- har kunnskapar om etiske, miljømessige og politiske problemstillingar knytt til mat og landbruk/ havbruk i samfunnet
- har kunnskap om bedriftsetablering, entreprenørskap og bedriftsutvikling innan matbransjen og ser moglegheit for eiga utvikling

Læringsutbyttebeskrivelse for studiet

- **Ferdigheter**
- *Kandidaten:*
- kan delta i produksjon av lokale råvarer og gjennomføra foredling og fagleg handsaming av råvarene fram til ferdig produkt, i tråd med gjeldande regelverk
- kan kvalitetsbedømme næringsmiddelprodukt både subjektivt og objektivt etter gjeldande standardar
- har kompetanse og forståing for oppbygging av eit måltid, kan vurdere den rette balansen og samansetninga mellom smak, farge og næringsinnhald
- kan kommunisere og nytte fagterminologi tilpassa ulike målgrupper
- kan på bakgrunn av sin kunnskap etablere, utvikla og driva ei matfagleg bedrift
- kan reflektere over sine val ut i frå sin faglege kompetanse, vurdere, korrigere og utvikle denne, samt kunne samarbeide med og rettleie andre
- kan finne og vise til faglitteratur og informasjon, samt vurdere denne opp mot fagleg forståing og problemstilling
- kan innhente informasjon om råvarer og råvareproduksjon i eit område eller region

Læringsutbyttebeskrivelse for studiet

- **Generell kompetanse**

- *Kandidaten:*

- kan planleggje og gjennomføre matfaglege arbeidsoppgåver og prosjekt i tråd med matetiske krav og retningslinjer, samt gjere greie for faglege val
- kan reflektere over etiske problemstillingar knytt til verdiane god, rein og rettferdig mat
- kan nytte sin faglege kunnskap til innovasjon og entreprenørskap innan matfaget, samt å utvikla og driva eit matfagleg lokalbasert tilbod som kunden ynskjer og etterspør
- kan kommunisere om mat, produksjon, matkultur, kvalitet og smak overfor kunde, produsent og andre i bransjen og samfunnet
- kan nytte sin faglege kunnskap om mat, matkultur og næringsmiddelproduksjon til å utveksle synspunkt med andre i bransjen, delta i diskusjonar, samfunnsdebattar og bidra til utvikling av god praksis
- Kan formidle kunnskap om matkultur, historie og kvalitet, kunne bruke dette i næringsutvikling og bedriftsetablering, og vere ein god formidlar av Lokal matkultur

Gjennomføringsplan for 2-årig fagskoleutdanningen Lokal matkultur med emne, fagskulepoeng totalt og fordelt på 4 semester.

Emne	Fagskule-Poeng	1. sem	2. sem	3. Sem	4. sem
1. Matproduksjon og kvalitet	14 p	10 p	4 p		
1. Yrkesretta realfag	10 p	10 p			
1. Mat og kommunikasjon	10 p	6 p	4 p		
1. LØM-emnet	10 p	4 p	6 p		
1. Produksjon og foredling av planter til mat	12 p		3 p	6 p	3 p
1. Produksjon og foredling av kjøtt og mjølk	12 p		4 p	8 p	
1. Produksjon og foredling av fisk og sjømat	12 p		6 p	6 p	
1. Produksjon av drikkevarer	12 p		3 p	6 p	3 p
1. Entreprenørskap	18 p			4 p	14 p
1. Hovudprosjekt	10 p				10 p
SUM	120 p	30 p	30 p	30 p	30 p

Målet for en utdanning med god design:

Fornøyde studenter med vitnemål for fullført utdanning

FAGSKOLEN I HORDALAND
HORDALAND FYLKESKOMMUNE